

"Tuleinglis" on hingetuld

Murdmaa eksperimenteerib ja riskib, jäädes siiski iseendaks

REET KUDU

Mai Murdmaa "Tuleingel" on igakülgsest mai-murdmaalik lavastus. Seda võib vaadelda järjekordse "enesekorduste ja dana", aga ka eesti elava tantsuklassiku isikupärase loomelaadi näitena. Mai Murdmaa eksperimenteerib, kuid lavastus on äratuntavalt pühalik, pühenduv.

Mai Murdmaale meeldib riskida. Riski aimdus kas või sellestki, et tantsulavastaja ei püüdnud meelegeitlikult publikut lõbustada, kuigi teda on kord igavuses süüdistatud. Riskantne oli talunaise ballaadide ja poiste "Agnus Dei" ühendamine pianistide Aldis Liepinši (Läti) ja Anneli Tohverit esitatud Skrjabini muusikaga. Leili Tammel sai talunaise rolliga küll sama loomulikult hakkama nagu needusi pomisev tantsijatarist enustaja Kaire Kasetalugi.

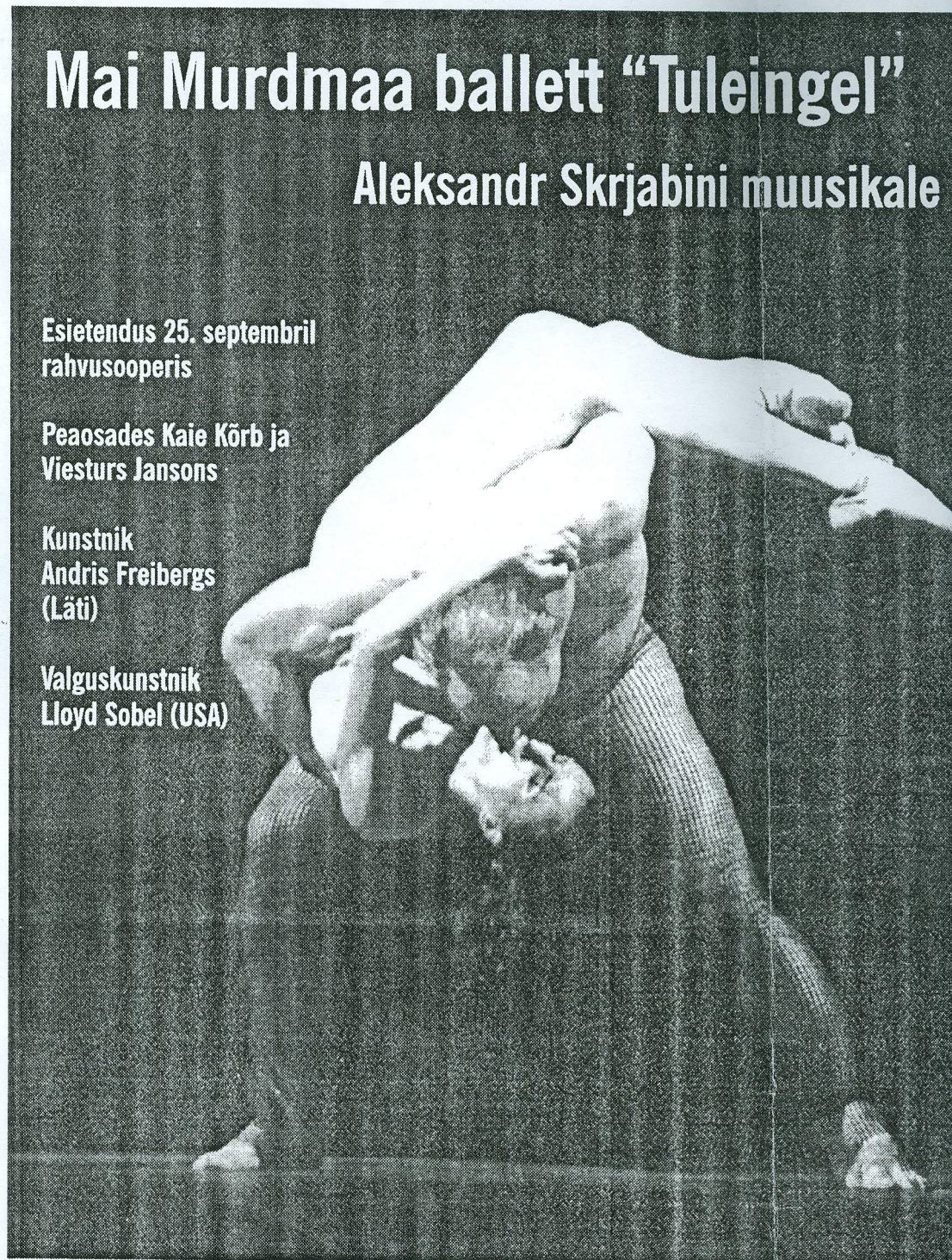
Teekond müsteeriumini

Mai Murdmaa loodud "Tuleingli" hingetuli kiirgas ehk kõige paremini teise rõduni, kust valguskunstniku Lloyd Sobeli (USA) Estonia teatrilavale maalitud valgustrüürid hästi silma paistsid. Seal päris teatri lae all ei häirinud enam ei Andris Freibergsi (Läti) punastest telliskividest rõhuv tagasein, millesse uppus kogu etendus, ega ka mitte lavastuse divertismentlikkus. Vaheldus ju Aleksandr Skrjabini muusika järgi tantsitud meisterlik Kaie Kõrbi ja Viesturs Jansoni duett balletirühma kloosterliku massiliikumisega peaaegu sama järjekindlalt, nagu vaheldus teadustus muusikapalaga.

Skrjabini varased teosed oleval mõjutatud Chopinist. Kaie Kõrbi ja Viesturs Jansoni hingestatud esinemist vaadates meenus paratamatult ka meie priimabaleriini autoriohtu, kus sama paar tantsis Moskva koreograafi Dmitri Brjantsevi seatud duette Chopini muusikale. Murdmaa auks peab ütleva, et "Tuleinglis" oli läbi riskantselt pikkade tantsukahekõnede jõutud tantsumüsteeriumi.

Võimatu võimalikkus

Eesietendusel koos pensionäridega parteris istudes haa-

Mai Murdmaa ballett "Tuleingel"

Aleksandr Skrjabini muusikale

Esietendus 25. septembril
rahvusooperis

Peaosades Kaie Kõrb ja
Viesturs Jansons

Kunstnik
Andris Freibergs
(Läti)

Valguskunstnik
Lloyd Sobel (USA)

raski mind korraks ahastus, et kas see kõik tõesti jääbki "rääkivaks" kontserdiks, kus professionaalselt virtuoosne priimabaleriin võib koolitamata häälega kõneldes oma tantsumõju äkki ära rikkuda ja publikule oma tantsimisi kommenteerida, et nüüd ma jutustan oma lapsepõlvest ja nüüd otsin tuleinglit?

Mulle isiklikult läksid kord väga hinge Murdmaa lavastatud Vivaldi "Aastaajad" ja ma ei arva, et lihtpubliku peibutamiseks peab igas mitmevaatuselises balletis

olema kindlasti lugulaul või jutustus, nagu usuvad mitmed balletikorüfeed. Koreograafiline keel ja müsteeriumitunnetus oli Murdmaal "Tuleinglis" siiski märksa tugevam Valeri Brjussovi romaani psühholoogilisest tõlgendusest.

Aga müsteeriumile on ilmselt omane müstiline võime teha võimatu võimalikuks. Igatahes enne 25. septembri esietendust naeru rõkanud soome ja inglise turistid ei hakanud häälitseva priimabaleriini üle itsitama ega vaatamist segama, vaid tardusid hoopis har-

dalt pühalikku imetlusse, mis ju esimese vaatuse järel kulmineeruks hoogsaks aplausiks. Teisel rõdul seganud mind müsteeriumisse keldumast ka publiku hulgas olnud balletitantsijad, kellest ühe väitis end pärit olevat Peterburi maailmakuulsast balletiteatrist kiitis vaheajal siira vaimustuse särasilmi väga huvitavat etendu-

Väljendusrikkast tantsuplaskast, sõnadest ja süžeest kasv välja tõeliselt sümbolistlik lõpp Renata surm Ruprecht'i kätel.

"Inglis" on hingetuld

eksperimenteerib ja riskib, jäädes siiski iseendaks

Mai Murdmaa ballett "Tuleingel"

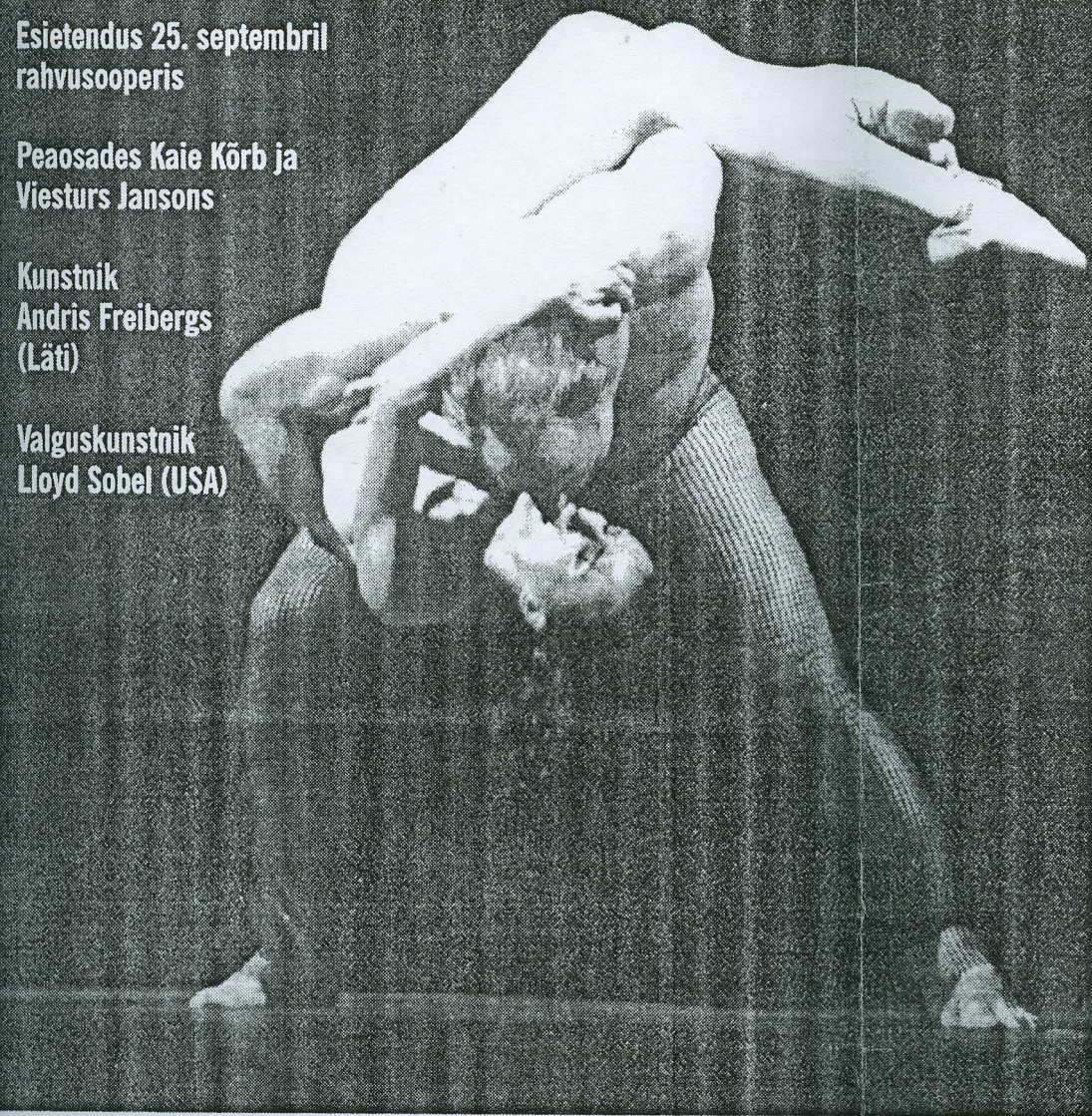
Aleksandr Skrjabini muusikale

Esietendus 25. septembril
rahvusooperis

Peaosades Kaie Kõrb ja
Viesturs Jansons

Kunstnik
Andris Freibergs
(Läti)

Valguskunstnik
Lloyd Sobel (USA)

siiski mind korraks ahastus, et kas
e kõik tõesti jääbki "rääkivaks"
ontserdik, kus professionaalselt
rtuoosne priimabaleriin võib
politamata häälega kõneldes
ma tantsumõju äkki ära rikkuda
publikule oma tantsimisi kom-
menteerida, et nüüd ma jutustan
ma lapsepõlvest ja nüüd otsin tu-
inglit?

Mulle isiklikult läksid kord väga
nge Murdmaa lavastatud Vivaldi
"Aastajaad" ja ma ei arva, et
ntpubliku peibutamiseks peab
as mitmevaatuselises balletis

olema kindlasti lugulaul või jutus-
tus, nagu usuvad mitmed balleti-
korüfeed. Koreograafiline keel ja
müsteeriumitunnetus oli Murd-
maal "Tuleinglis" siiski märksa tu-
gevam Valeri Brjussovi romaani
psühholoogilisest tõlgendusest.

Agaga müsteeriumile on ilmselt
omane müstiline võime teha või-
matu võimalikuks. Igatahes enne
25. septembri esietendust naeru
rõkanud soome ja inglise turistid
ei hakanud häälitseva priimabale-
riini üle itsitama ega vaatamist se-
gama, vaid tardusid hoopis har-

dalt pühalikku imetlusse, mis juba
esimese vaatuse järel kulmineerus
hoogsaks aplausiks. Teisel rōdul ei
seganud mind müsteeriumisse su-
keldumast ka publiku hulgas ol-
nud balletitantsijad, kellest üks
väitis end pärit olevat Peterburi
maailmakuulsast balletiteatrist ja
kiitis vaheajal siira vaimustusega
sarasilmi väga huvitavat etendust.

Väljendusrikkast tantsuplasti-
kast, sõnadest ja süžest kasvas
välja tõeliselt sümbolistlik lõpp –
Renata surm Ruprechtli kätel.